

ІНТЕГРАЦІЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ РЕАБІЛІТАЦІЇ В УНІВЕРСИТЕТСЬКУ ОСВІТУ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОСТІ ТА БЕЗБАР'ЄРНОСТІ В РАМКАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Биковець О.В., Новописьменний С.А.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Актуальність інтеграції технічних засобів реабілітації в університетську освіту обумовлена необхідністю забезпечення інклюзивності та безбар'єрності в освітньому процесі, що є ключовими вимогами євроінтеграційних процесів. Починаючи з 2003 року, який був офіційно проголошений Роком осіб з інвалідністю, як в Європі, так і в Україні, значна увага приділялася поліпшенню умов життя людей з обмеженими можливостями, зокрема в аспектах доступу до освіти та праці. Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для людей з інвалідністю, прийняті у 2003 році, встановили фундаментальні принципи, що гарантують право кожної людини на участь у суспільному житті, незалежно від фізичних чи психічних обмежень, а також отримання необхідної підтримки в освітньому середовищі. У контексті вищої освіти це означає адаптацію освітніх програм та інфраструктури шляхом впровадження технічних засобів реабілітації, що дозволяють забезпечити рівний доступ до знань і повноцінну участь у навчальному процесі для всіх студентів, включаючи осіб з інвалідністю. Такий підхід відповідає вимогам сучасної європейської політики щодо інклюзії та сприяє формуванню безбар'єрного освітнього середовища, яке забезпечує рівні можливості для всіх громадян [3].

Метою статті є дослідження інтеграції технічних засобів реабілітації в університетську освіту як засобу забезпечення інклюзивності та безбар'єрності, що відповідає вимогам євроінтеграційних процесів.

Методика й організація дослідження базувалася на використанні теоретичних методів аналізу, синтезу та узагальнення наукової літератури з питань інклюзивної освіти, реабілітаційних технологій та їх інтеграції в освітній процес.

Результати дослідження. Технічний супровід навчання студентів з особливими потребами є важливим інструментом для забезпечення інклюзивності та безбар'єрності в університетській освіті, особливо в контексті євроінтеграційних процесів. Він спрямований на полегшення сприйняття навчального матеріалу шляхом надання адаптивних технічних засобів, впровадження спеціальних технологій навчання та індивідуального (тьюторського) супроводу. Адаптивні технічні засоби включають програмно-апаратне забезпечення, що охоплює широкий спектр сурдо-, тифлотехнічного та іншого обладнання, яке дозволяє студентам з інвалідністю повноцінно брати участь у навчальному процесі.

Спеціалізований технічний супровід реалізується у трьох основних напрямках: аудиторне технічне забезпечення для індивідуального користування, колективне технічне забезпечення в аудиторії та технічне забезпечення для позааудиторної самостійної роботи. Завдяки таким підходам створюються рівні умови для всіх студентів, незалежно від їхніх фізичних можливостей, що є важливим кроком до повної інтеграції людей з інвалідністю в освітнє середовище та відповідає сучасним вимогам європейських стандартів інклюзії.

Інтеграція технічних засобів реабілітації в університетську освіту є практично необхідним кроком для забезпечення рівного доступу до навчання студентів з інвалідністю, особливо в рамках сучасних євроінтеграційних процесів. Впровадження адаптивних технічних засобів, таких як спеціалізоване програмно-апаратне забезпечення, сурдо- і тифлотехніка, дозволяє студентам з порушеннями слуху, зору та іншими обмеженнями функціонально брати участь у навчальному процесі на рівні з іншими. Наприклад, використання аудиторного обладнання для колективного

користування, такого як інтерактивні дошки з тифлотехнічними функціями, дає можливість одночасно кільком студентам з інвалідністю комфортно сприймати навчальний матеріал [1].

Технічні засоби для позааудиторної самостійної роботи, включаючи спеціалізоване програмне забезпечення для адаптивного читання або роботи з текстом, забезпечують можливість студентам самостійно виконувати навчальні завдання вдома, що сприяє їхньому залученню до освітнього процесу на повну. Індивідуальний тьюторський супровід, доповнений технічними засобами, дозволяє налаштовувати навчання відповідно до конкретних потреб студентів з інвалідністю, що значно підвищує ефективність навчального процесу [2].

Таким чином, інтеграція технічних засобів реабілітації в освітню інфраструктуру університетів не лише створює безбар'єрне середовище для студентів з особливими потребами, але й сприяє реалізації стратегічних завдань євроінтеграції, забезпечуючи відповідність освітніх закладів сучасним європейським стандартам інклюзивної освіти.

Висновки. Отже, інтеграція технічних засобів реабілітації в університетську освіту є ключовим елементом для забезпечення інклюзивності та безбар'єрності освітнього процесу, що відповідає вимогам євроінтеграційних процесів. Використання адаптивних програмно-апаратних засобів, спеціалізованих технологій та індивідуального супроводу студентів з інвалідністю створює умови для їхньої повноцінної участі в навчальному процесі. Це не тільки сприяє рівному доступу до знань, але й забезпечує відповідність освітніх закладів сучасним європейським стандартам інклюзії. Інтеграція таких технологій є важливим кроком у розвитку університетської інфраструктури, що забезпечує всім студентам рівні можливості для навчання та професійного зростання.

Література:

1. Кольченко К.О. Проблеми навчання студентів з інвалідністю у вищих навчальних закладах. *Любомира*. 2003. №1, 2. С. 19–23.

2. Порошенко М. А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ : ТОВ «Агентство «Україна» 2019. 300 с.

3. Таланчук П.М., Кольченко К.О., Нікуліна Г.Ф. Супровід навчання студентів з особливими потребами в інтегрованому освітньому середовищі: навчально-методичний посібник для студентів, викладачів та фахівців вищих навчальних закладів інтегрованого типу. Київ, 2003. 73 с.

КОРЕКЦІЯ АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА

Нечипоренко В. В.

valentina.academ@gmail.com

Позднякова О. Л.

olena.academ@gmail.com

Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (м. Запоріжжя)

olena.academ@gmail.com

Сучасне існування людини ґрунтується на цінностях, які визначають якість життя індивіда чи соціальної групи як провідну ціль та результат практичної діяльності, досягнення якої можливе шляхом розвитку суспільної справедливості, посилення прав індивіда, формування колективної відповідальності, розвитку інклюзивності та безбар'єрності соціального середовища. У такому соціумі нема місця агресивності, людські стосунки будуються на засадах толерантності до різноманітності